

סיכול ממוקד: הציונות הדתית

הקרן החדשה לישראל
נגד הציונות הדתית ומפעליה

הקרן החדשה לישראל נגד הציונות הדתית ומפעליה

בהוצאת חותם - יהדות על סדר היום (ע"ר)

ת.ד. 11 ניצן מיקוד: 7928700
טל': 0733904102
דוא"ל: office@chotam.org.il
אתר: www.chotam.org.il

עיצוב העטיפה: סטודיו TWB
צילום החייל: Yoavlemmer מתוך ויקישיתוף
צילום הרב שמואל אליהו: אלישמע סנדמן
צילום בני נוער: Hoheit מתוך ויקישיתוף
צילום הרב אלי בן דהן: איתן פולד מתוך ויקישיתוף

תוכן עניינים

עמ'

7

הקדמה

9

פרק 1: מאבק ארגוני 'הקרן החדשה' בגרעינים התורניים

14

פרק 2: קמפיין ההדחה נגד הציונות הדתית

19

פרק 3: השתקת והכפשת רבני הציונות הדתית

24

פרק 4: ארגוני 'הקרן החדשה' נגד מפלגת 'הבית היהודי'

28

פרק 5: ארגוני 'הקרן החדשה' נגד מוסדות 'בני דוד' בעלי

30

פרק 6: הקרן וארגוניה נגד מצעד ריקוד הדגלים בירושלים

33

סיכום

34

נספח: תרומות 'הקרן החדשה' בשנים 2005-2016 לארגונים המקיימים מאבקים שונים נגד הציונות הדתית

הקדמה

'הקרן החדשה' נוקטת בגישה ברורה ומתוכננת של מאבק נגד המגזר הדתי לאומי, דרך התקפות שונות נגד אישים מרכזיים בציבור זה ונגד מפעלים משמעותיים שהוא מעמיד. את ההתקפות הללו מצדיקה הקרן בתואנות של כפיה דתית, מיסיונריות, הסתה, שוביניזם, שמרנות קיצונית עד פרימיטיביות ועוד. לרוב ניתן לראות שמדובר בהתקפות המהוות התרסה נגד כל עולם היהדות והמורשת, כפי שזו באה לידי ביטוי על ידי הציונות הדתית.

אחד המאבקים המרכזיים של ארגוני 'הקרן החדשה' מתמקד במפעל הגרעינים התורניים. מפעל זה של הציונות הדתית מתפרס על פני ישובים רבים בכל רחבי הארץ. הציבור הרחב מכיר את הגרעינים התורניים כמקור אנרגיה לריבוי טוב בעיר, הן בהשמעת קולה של היהדות בנחת ובנועם והן בעיסוק בחסד, ברווחה ועוד. בניגוד לכך, כמה ארגונים מ'הקרן החדשה' שמו להם למטרה להיאבק בגרעינים אלה. המאבק מתבצע הן בניסיונות להשחיר את שמם של הגרעינים בנושאים כספיים, 'ניסיונות שהתבררו ברבים כמוטעים ולא נכונים, והן במאבק בשטח שמטרתו להצר את צעדיהם של הגרעינים ולהפסיק את פעילותם.

אחת השיטות המרכזיות במאבק ארגוני הקרן בציונות הדתית היא הפחדה ויצירת איום מפני עתיד שחור שכביכול חברה זו עלולה להביא על המדינה כולה. האשמה זו שכיחה בעיקר ב'פורום החילוני', מארגוני הקרן, שעושה שימוש במילה אחת כדי לבטא את האיום הנ"ל, "הדתה".

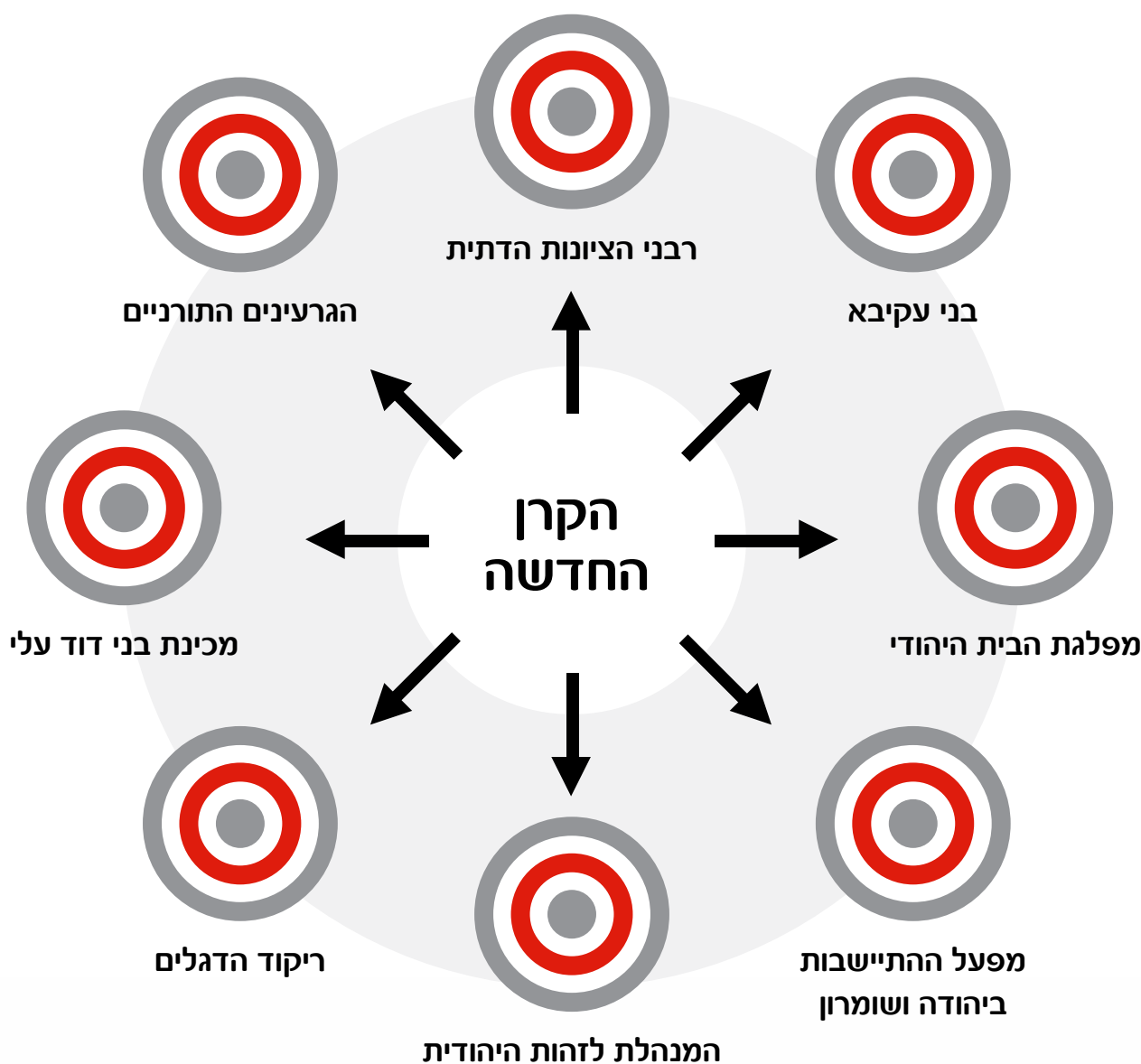
ב'פורום החילוני' סימנו את הציונות הדתית כגורם המסוכן ביותר לחברה בישראל, בשל תהליך ה"הדתה" שהוא מוביל, לשיטתם. בניסיונם ליצור דמוניזציה כלפי בני הציונות הדתית, לא מהססים חברי 'הפורום החילוני' לנקוט במילים קשות. מיכל שלורייכר, נשיאת 'הפורום החילוני', כתבה בעמוד הפייסבוק שלה: **"הדתיים-לאומיים מנסים לנשל אותנו מהבית במובן הכי עמוק של המילה"**. ערן כהן, מפעיל עמוד הפייסבוק של 'הפורום החילוני' ואיש צוות התקשורת של הארגון, כתב בפוסט ביקורתי על ממשלת הימין כי **"חידק טורף השתלט על המדינה... עם כיפה קטנה על הראש..."** במאבקם של חברי 'הפורום החילוני' וישראל חופשית' (מארגוני 'הקרן החדשה' וממובילי המאבק האנטי-דתי בישראל כיום) נגד הציונות הדתית נעסוק בתחילת מסמך זה.

'הקרן החדשה', בפרסומיה השונים, מרבה לדבר על חשיבות הפלורליזם והפתיחות לשמוע את דעותיו של האחר. עם זאת, בהמשך דו"ח זה נראה כי כאשר מדובר ברבנים, המשמיעים את דעת התורה, פתיחות זו נעלמת. הקרן וכמה מארגוניה לא בוחלים מלתקוף רבנים המשמיעים את עמדותיהם בנושאים שונים, לעיתים תוך הכפשה אישית חריפה. תקיפה זו הפכה לשיטה של ממש ביחס למוסדות 'בני דוד' בעלי. ניתן לומר כי מוסדות אלה מסמלים את השפעת הציונות הדתית על צה"ל בשנים האחרונות, השפעה שהקרן וארגוניה רואה כדבר שלילי ביותר. 'הקרן החדשה', ובמיוחד חברים מ'הפורום החילוני' הנתמך על ידה, נקטו כאן בשיטה מכוונת של הפחדה ויצירת דמוניזציה למוסדות 'בני דוד' והמחנכים בהם, במטרה למנוע את המשך פעילותם והשפעתם על החברה הישראלית.

שיטה דומה ננקטה ביחס לצעדת ריקוד הדגלים המסורתית בירושלים. צעדה זו, מייסודה של בני הציונות הדתית, מתקיימת מדי שנה בירושלים ברחבי העיר. במהלך השנים הפכה הצעדה לאחד האירועים המרכזיים המסמלים את שחרור ואיחוד העיר ירושלים במלחמת ששת הימים. הצלחתה של הצעדה מתבטאת גם בהפיכתה למודל לחיקוי: במקומות רבים בארץ החלו בשנים האחרונות לקיים צעדות לציון

איחוד ירושלים ביום זה. ארגוני הקרן, שרבים מהם מתנגדים לרוח הלאומית והמסורתית שמתחזקת על ידי צעדה כדוגמת זו, החלו להציג אותה כאירוע גזעני ופסול, כדי להוריד את קרנה ולהמעיט את השפעתה.

לפני שנעבור אל המסמך עצמו, נציין כי המונח 'ארגוני הקרן החדשה', שנעשה בו שימוש כמה פעמים במסמך זה, מתייחס לארגונים המקבלים סיוע מהקרן בדרכים שונות: תמיכה כספית, ייעוץ ועזרה בהקמת הארגון, שותפות בקואליציית ארגונים שהקרן הקימה לקידום נושא מסוים ועוד. מדובר בארגונים השותפים לאג'נדה הכללית אותה מקדמת הקרן, בדרכים שונות ומגוונות. פעולותיהם והישגיהם של ארגונים אלה מקבלים במה באתר הקרן ובעמוד הפייסבוק שלה. יש לציין כי הקרן עצמה נוהגת להשתמש בביטוי 'משפחת ארגוני הקרן' או בביטוי דומה אחר.²

1 מאבק ארגוני 'הקרן החדשה' בגרעינים התורניים

לגרעינים התורניים ישנן מספר מטרות, וביניהן: יצירת שינוי חברתי וחינוכי בעיירות פיתוח, יצירת קשר והידברות בין הציבור הדתי לאומי לציבור המקומי ביישובים שונים, חיבור הציבור המקומי לערכים יהודיים וציוניים ועוד. במקומות רבים זוכים מפעלי הגרעין התורני להצלחה גדולה ולכן, כפי שמעיד השר אורי אריאל, "ראשי ערים רודפים אחרינו בבקשה להביא להם גרעינים לעיר".³ למרות ההצלחה לה זוכים הגרעינים, בשנים האחרונות ארגונים מ'הקרן החדשה' החלו לראות מפעל זה בעין עוינת וניסו לפעול נגדו. להלן כמה דוגמאות.

א. דו"ח 'מולד' נגד הגרעינים התורניים (ספטמבר 2014)

מכון המחקר 'מולד' הוקם בשנת 2012 במטרה להחיות מחדש את מחנה השמאל הישראלי.⁵ בפועל, המכון מפרסם עמדות המזוהות עם השמאל הרדיקלי. כך, לדוגמה, ביוני 2013 פרסם 'מולד' דו"ח שטען כי חוק הלאום המוצע, המגדיר את מדינת ישראל כמדינת לאום לעם היהודי, הוא "בלתי לגיטימי ומסוכן" ו"מערער את ערכי היסוד של הציונות".⁶ בנוסף, בכירים ב'מולד' משמשים במקביל כבכירים בארגונים דוגמת 'שוברים שתיקה', 'סולידריות שיח' ג'ראח' ו'תעאיוש'.⁷

'מולד', מארגוני 'הקרן', קיבל ממנה מימון בסך \$1,947,000 בין השנים 2012-2015. אברהם בורג, ממייסדי המכון שפרש ממנו בהמשך, הוא חבר בכיר בהנהלת 'הקרן החדשה'.⁸ יש לציין כי 'מולד' היה מבין הארגונים המובילים בתכנית NIF-D של 'הקרן החדשה' משנת 2014 והלאה, תכנית שנועדה לחזק את התמיכה הציבורית בישראל באג'נדה שהקרן מקדמת.⁹ במרץ 2016 הודיע 'מולד' כי הוא מוותר על המענק מהקרן מכאן והלאה.¹⁰ עם זאת, בדו"ח 'הקרן החדשה' לשנת 2016 מובאת תרומה של הקרן לארגון על סך \$257,889.¹¹

כחלק מפעילותו פרסם 'מולד' מספר דו"חות בהם תקף בחריפות את מפעלי הציונות הדתית. במאי 2014, למשל, פרסם המכון דו"ח שכלל האשמות בלתי מוכחות על כך שהמדינה העבירה מאות מיליוני שקלים להתנחלויות וכי כספי הציבור מממנים הפרות של המשפט הבינלאומי.¹² עיתונאי 'הארץ' חיים לוינסון האשים את 'מולד' בפרסום מחקר המבוסס על שגיאות יסודיות.¹³

בספטמבר 2014 פרסם 'מולד' דו"ח בשם 'הקופה הסודית של הימין המתנחלי', בו הוא טען כי השר אורי אריאל, אז שר הבינוי והשיכון, הזרים כספים באופן חשאי למפעלים בצינות הדתית, "ממנגנון החזרה בתשובה בלב ערי המרכז ועד להשקעה המפלה מעבר לקו הירוק". דו"ח זה כלל האשמות כבדות כלפי השר אריאל, ואף נטען בו כי הכספים מנוצלים "לשימושים שחוקיותם מוטלת בספק רב".¹⁴

מנגד, פורסמו בתקשורת כתבות שהפריכו טענות אלה,¹⁵ וגורמים בשמאל אף יצאו להגנת השר אריאל וטענו כי נהג בהגינות גם ביחס למימון עמותות וגרעינים המזוהים עם השמאל. כך לדוגמה טענה דינה דיין, פעילה בארגוני שמאל ובהם ארגוני 'הקרן החדשה', כי "...בזכות התקנה החדשה של אורי אריאל, שמזנת הגרעינים שלנו קיבלו כולם אישורי תקציב".¹⁶ במכתב תמיכה בשר אריאל ששלחו ראשי הגרעינים,

בהם גם גרעיני 'השומר הצעיר' ו'דרור ישראל' המזוהים עם השמאל, נכתב כי "אנו מביעים את הוקרתנו ותודתנו על פועלו רב השנים של השר אורי אריאל... תקצוב הגרעינים נעשה... על ידי צוות מקצועי ועל פי קריטריונים שווים ושקופים..."¹⁷

חברי המועצה:

מ"ל: ל. יאיר הלפרן, 18517

הצהרת תמיכה בפעילות הגרעינים המשימתיים

אנו, ראשי ארגוני הגג של הגרעינים המשימתיים, מכליל המגורים והנדות, בעלי עמדות מליטיות שונות, רואים בגרעינים המשימתיים מפעל לאומי ציוני וחלוצי לטובת החברה הישראלית.

פעולת הגרעינים על גווניהם השונים, שמה דגש על המריפיה הגיאוגרפית והחברתית. הקבוצות פועלות מתוך תחושת שליחות ציונית וחברתית, לחיזוק ישראל כמדינת יהודית ודמוקרטית המקיימת חברה צודקת, שוויונית וסולידרית לכל אזרחיה, ללא הבדל דת, גזע וספין.

המועצה שמה לה למטרה לעודד הקמת קבוצות, תנועות, ארגונים ורשתות נוספות ותפעל להטמשת קוד החתאגדות וההתארגנות הקהילתי בכל מגזרי החברה.

אנו מביעים את הוקרתנו ותודתנו על מפעלו רב השנים של השר אורי אריאל אשר מילת את מפעל הגרעינים באופן אישי ובוזות פעילותו כנבחר ציבור, הגרעינים קבלו הכרה מפלכתיית והורחבה באופן משמעותי הפעילות בכל רחבי הארץ.

תקצוב הגרעינים נעשה תחת השר אורי אריאל במסגרת החקלאות על ידי צוות מקצועי ועל פי קריטריונים שווים ושקופים, ואין לנו ספק כי המפעל החשוב הזה ימשיך להתקיים ולהתפתח ולתרום עוד רבות למדינת ישראל כגן העריכ, החברתי וההתיישבותי.

תנועת בני עקיבא בישראל	מעגל הקבוצות
תנועת הבוגרים השומר הצעיר	מדור לוגו
תנועת דרור ישראל	הגו
תנועת המתנות העולים	החמסה הקהילתית
תנועת תרבות	הקרן להתחדשות קהילות בישראל
נושיות	חברים בטכס
אופקים לעתיד	

טלפון: 052-7204572 | פקס: 077-3179273 | www.kvutzot.net | council@kvutzot.net

בתמונה: הצהרת הגרעינים התורניים והחילוניים נגד תוכנו של 'דו"ח מולד' על הגרעינים¹⁸

ב. מאבק 'ישראל חופשית' בגרעינים התורניים

כפי שהוזכר בהקדמה, 'ישראל חופשית' הוא מארגוני 'הקרן החדשה', וממובילי המאבק האנטי-דתי בישראל כיום. מנכ"ל הארגון לשעבר, מיקי גיצין, החל לכהן כמנכ"ל 'הקרן החדשה לישראל' ביולי 2017.¹⁹ אחת ממטרות 'ישראל חופשית' היא "לקיחת חלק במאבק על אורח חיים חופשי ביישובים על פי בקשתם של תושביהם".²⁰ הארגון מחזיק רשת ענפה של סניפים ברחבי הארץ, העוסקים בין היתר במאבק בהדתה ובגרעינים התורניים הפועלים בקרבם. להלן מספר דוגמאות לפעילותם של סניפים אלו:

• 'רמת השרון חופשית':

תנועה זו היא מבית היוצר של 'ישראל חופשית', שנרשמה כעמותה עצמאית בתאריך 21.8.3.2017 מטרת התנועה היא לפעול נגד הגרעין התורני 'ראשית' ושיבת ההסדר ברמת השרון. הפעילות נעשית על ידי מאבק ציבורי והכפשת חברי הגרעין, פעמים רבות תוך שימוש בשיח בוטה ופוגעני. למשל: "הגרעין התורני שהתיישב ברמת השרון, אינו אלא גוף פוליטי הממומן בכספי ציבור המסתכמים בעשרות מיליוני שקלים ומטרתו המוצהרת היא - לשנות את צביונה של רמת השרון. **הגרעין עושה זאת תוך רמיסה ברגל גסה את חיינו** ואת יחסי השכנות הטובים השוררים בין כלל התושבים, חילונים ודתיים כאחד, מזה שנים רבות."²² בדף הפייסבוק של התנועה התפרסם מכתב פתוח לראש העיר מ"אזרח מודאג", שבו נכתבו דברי קשים נגד גרעין 'ראשית' ושיבת ההסדר בעיר (12.2.2017):²³

"**הם נראים אחרת מכל תושבי השכונה, הם פתאום רבים נורא, כל היום בטלפון בשיחות קדחתניות אחד עם השני, מתנהגים אחרת, לבושים אחרת, חלקם נושא נשק, הם לא עובדים כמונו, הם הולכים באמצע הכביש בשורה...**"

בצירוף למכתב התפרסמה התמונה הבאה:

ניתן לראות את שיתוף הפעולה בין סניפי 'ישראל חופשית' ברמת השרון ובגבעתיים בהודעה שהתפרסמה בדף הפייסבוק של 'רמת השרון חופשית' (8.4.2017):

"אנו מברכים את תושבי גבעתיים על ההתעוררות המהירה וההתארגנות שלהם נגד הדיירים החדשים בעירם שרוצים לשנות אופיה של עירם. כולנו תקווה שתצליחו להעיר את התושבים וראש העיר ולמנוע את השתנות אופי גבעתיים, תלמדו מהטעות שלנו תושבי רמת השרון - **תתחילו עם זה כמה שיותר מהר כי אם לא הם פשוט יכנסו (בנחמדות כמובן) למועצה של העירייה, למערכת החינוך של ילדיכם, ישנו את האופי של השכונות שלכם ובסוף כלל העיר. בהצלחה!**"²⁴

• 'גבעתיים חופשית':

תנועה המהווה סניף של 'ישראל חופשית', שהחלה דרכה באפריל 2017. להלן הצהרת התנועה שפורסמה עם היווסדה:²⁵

גבעתיים חופשית - התארגנות של תושבי גבעתיים המעוניינים לשמור על אופיה החופשי, הפלורליסטי והשוויוני של העיר

גבעתיים קמה לפני 95 שנה כמעט, על ידי אנשי העלייה השנייה ותנועת הפועלים. במשך כל שנותיה התקיים בעיר רוב חילוני גדול, לצד מיעוט דתי מזרמים שונים, וכולם חיו בה בשכנות טובה ובכבוד הדדי.

חופש דת לצד חופש מדת איפשרו לכל אחד לחיות לפי אמונתו, וגבעתיים צמחה להיות סמל של אורח חיים פלורליסטי ומקבל. לא בכדי הפכה העיר למקום מגורים מבוקש, שכל אחד, מכל המגזרים והזרמים, יכול לראות בה את ביתו.

בשנים האחרונות יש מי שמנסה לפגוע באיזון החשוב הזה. מדובר בארגונים שמטרתם לשנות את צביון העיר, ולהפוך אותה דתית יותר וחופשית פחות. הארגונים האלה מצהירים שרצונם ב"קירוב לבבות". אך למעשה פועלים באופן חד סטרי בלבד, ומנסים לקרב את התושבים החילונים אל הדת, ופונים בעיקר אל הילדים החילונים.

תושבי גבעתיים לא צריכים גופים מבחוץ שילמדו אותם על יהדות או על "קירוב לבבות". גבעתיים מבוססת על ערכים של חופש ושוויון, וכל אחד בה מקיים את יהדותו על פי דרכו, אם בכלל. החופש הזה הוא קירוב הלבבות האמיתי. אסור לתת לגורמים כלשהם לנצל את הפתיחות של גבעתיים כנקודת תורפה כדי לפגוע באופיה של העיר.

גבעתיים מקבלת את כל מי שרוצה לחיות בה ולהשתלב במרקם החיים השוויוני שלה, אבל דוחה גופים המנסים לשנות את צביונה. תושבי העיר רוצים לשמור על **גבעתיים חופשית.**

גבעתיים חופשית

חשבו אתנו בפייסבוק

כחלק מפעילות התנועה, הוקמה בגבעתיים ועדה לבידיקת ההדתה בעיר, בהובלתה של ווי וולפסון, חברת ועד ב'ישראל חופשית' וסגנית ראש העיר גבעתיים. הוועדה נועדה להיאבק בגרעין התורני 'נווה', שלדעת וולפסון מקיים "פעילות מיסיונרית במידה רבה".²⁶

ביחס להקמת הוועדה כתבה וולפסון את הדברים הבאים: "אתמול בערב, בישיבת מועצת העיר, **התנעתי את המהלך שיעצור את ההידרדרות בנושא ההדתה בעיר**... תהליך זה שקורה בגבעתיים, שאולי הוא יחיד בארץ, של ציבור התושבים שבוחר לעמוד כנגד ההדתה הנמשכת בכל המדינה, בעידוד ותמיכה והזרמת תקציבים של מפלגות בממשלה נתן את הרוח הגבית לפעולות שאני נוקטת במועצת העיר ואני מקווה שהמאבק יישא פרו".²⁷

יש לציין כי גרעין 'נווה' מונה שש משפחות בלבד. משה טסלר, חבר הגרעין, הגיב להחלטה: "יש פה הגזמה רבה... פנינו לוויי וולפסון שתבוא לדבר איתנו ותכיר אותנו, אבל היא סירבה להיפגש".²⁸

2 קמפיין ההדתה נגד הציונות הדתית

'הקרן החדשה לישראל' וארגוניה מובילים את "קמפיין ההדתה" שתפס תאוצה מאביב 2017 והלאה. במסגרת הקמפיין הואשמו ארגונים ובעלי תפקידים מהציונות הדתית בניסיון לכפיה דתית על החברה החילונית, בעיקר במסגרת מערכת החינוך. ביולי 2017 פרסמה 'הקרן החדשה' בדף הפייסבוק שלה את הפוסט הבא: "אדוני שר החינוך נפתלי בנט, אנחנו מודים. אנחנו וחלק מארגוני הקרן נאבקים בהדתה במערכת החינוך". לפוסט זה צירפה הקרן את 'הפורום החילוני', אחד מארגוני הקרן המובילים את קמפיין ההדתה.²⁹ בחלק הראשון של הפרק נעסוק בקמפיין ההדתה כפי שהוא מתבצע על ידי 'הפורום החילוני'. בהמשך הפרק נעסוק בצורות נוספות של מאבק נגד ההדתה, מצד ארגוני קרן נוספים.

א. מאבק 'הפורום החילוני' נגד ההדתה

'הפורום החילוני' הוקם בשנת 2011 במטרה לפעול נגד הדתה במדינת ישראל. מטרה זו מופיעה ביתר פירוט ברשם העמותות: "לאגד יישובים ושכונות בכל חלקי הארץ, כדי לשמר ולחזק את צביונם החילוני. להיאבק בניסיונות השתלטות ממניעים דתיים ובתופעות כפייה דתית..."³⁰ דרישה מרכזית של הארגון היא להקים מערכת חינוך חילונית, במקום מערכת החינוך הממלכתית או בנוסף לה, וזאת בשל תהליכי הדתה מואצים הקיימים לטענתם במערכת החינוך הממלכתית.

לאורך שנות פעילותו מקיים 'הפורום החילוני' שיתופי פעולה עם 'הקרן החדשה', כולל קבלת מימון. פעילות הפורום גם מוזכרת ברשימת הישגים של הקרן.³¹ הפורום היה אחד מבין עשרה ארגונים שעוד בשנים 2011-2012 קיבלו מענק חירום מהקרן לצורך מאבק במסגרת קמפיין נגד הדרת נשים.³² בנוסף, הפורום שותף בקואליציית ארגונים שהקימה הקרן באמצעות שתי"ל למאבק בנושא דת ומדינה לקראת הבחירות לרשויות המקומיות באוקטובר 2018. הפורום גם מקיים שיתופי פעולה עם ארגונים נוספים מהקרן, כמו ישראל חופשית' ואחרים.³³

רם פרומן, יו"ר 'הפורום החילוני', סבור כי "התהליך הכי מסוכן שעובר היום על החברה בישראל זה תהליך ההדתה".³⁴ לדבריו, המגמה כיום היא ניסיון לחבר ככל האפשר את המגזר החילוני לתורה כחברה ולא כהחזרה בתשובה של יחידים. לדעתו מגמה זו קיימת בצבא ובתקשורת, אך בעיקר במערכת החינוך. **הציבור אותו מסמן פרומן כאחראי על תהליך ההדתה הוא המגזר הציוני דתי. פרומן מסמן את ההתנתקות כנקודת זמן שבה הציונות הדתית החליטה להתנחל לא רק בגבעות אלא גם בלבבות, והחלטה זו גרמה לשילוב בין דת ללאומנות באופן המאיים על החברה בישראל.**

יש לציין כי קמפיין ההדתה נותן את אותותיו בשטח. בפברואר 2018, במחצית שנת הלימודים התשע"ח, פורסם בתקשורת כי אירועי יהדות חווייתיים שבכל שנה השתתפו בהם מאות תלמידים מבתי הספר הממלכתיים, כמו מסיבות ט"ו בשבט ופריקט אפיית מצות לקראת פסח, בוטלו בשנה זו. מנכ"ל ארגון 'זהות', המהווה ארגון גג של מרכזים להעמקת יהדות בבתי ספר ממלכתיים, סיפר כי "יש ערים כמו הוד השרון, תל אביב, גבעתיים ורמת השרון, שבהן הקמפיין ממש השפיע". אחד הפעילים שהעביר הדרכות

רבות באחד מבתי הספר הממלכתיים ועמד בקשרים מצוינים עם המנהלת, סיפר: "אחרי שנים של עבודה משותפת היא אמרה לי בכנות: 'אתה יודע שאני סומכת עליך ואוהבת את הפעילויות שלך, אבל אני חוששת למקום העבודה שלי'. באותו שלב הפעילות בוטלה".³⁵

על מנת להילחם בהדתה, נוקט 'הפורום החילוני' בפעילות בכמה מישורים, שבחלקם נעסוק בשורות הבאות.

1. גיוס קטינים למאבק בהדתה

החל ממרץ 2017 גייס 'הפורום החילוני' קטינים שיאבקו עבורו מתוך כותלי בית הספר נגד ספרי הלימוד והתכנים שבית הספר בחר ללמד אותם. להלן דוגמה לטקסט ותמונה שהפורום פרסם בדף הפייסבוק שלו בנושא.³⁶

"אתם בני 14-18?"

רוצות להיות שותפות למאבק בהדתה?

אומץ יש?

קבוצת הנוער של 'הפורום החילוני' זה ה-מקום!

אתם אמנם צעירים אבל בטח כבר הבנתם שמאבקים לא מנצחים בפייסבוק... המנטורים שלנו ילוו אתכם וביחד נוביל מאבק מבפנים. כן, מתוך בית הספר. שלחו לנו בפרטי את הטלפון והמייל שלכם ויותר לא תרגישו לבד. הדתה זה הכי 2016, בואו נגמור עם זה!"

באפריל 2017 התקיים המפגש הראשון של נוער 'הפורום החילוני' למאבק בהדתה.³⁷

ביוני 2017 פרסם 'הפורום החילוני' בגאווה ידיעה אודות ביטול מפגש בין נוער דתי לחילוני בעקבות פעילות של קטינה מקבוצת הנוער שלו: "הכל התחיל כשהילי שלנו (מקבוצת הנוער) סיפרה שבמסגרת מפגש עם בית ספר דתי, תלמידים מבית הספר שלה (תיכון ממלכתי בתל אביב) התבקשו לערוך שיח נפרד (בנים ובנות) ולהגיע בלבוש צנוע. מאוד מעודד שבית הספר החליט לעמוד על ערכיו וסירב לתנאים המפלים הללו. זוהי אמירה חילונית הומניסטית ראויה וצודקת. כל הכבוד לבית הספר ולתלמידיו!"³⁸

2. ארגון כנסים והכשרת פעילים למאבק בהדתה

פרומן מקיים כנסים שבהם הוא מתריע מפני מה שהוא רואה כחדירה חסרת פרופורציה של תכנים יהודיים למערכת החינוך החילונית, תוך דחיפה וכפייה מצד משרד החינוך. לדבריו, חדירת התכנים מתבטאת בהתחלה בלימודי יהדות אך בהמשך מדובר כבר בלימודי דת ממש, דוגמת תפילה.³⁹

כחלק מפעילות זו, הפורום קיים בנובמבר 2016 כינוס חירום נגד "שטפון ההדתה" במערכת החינוך הממלכתי. הפורום פרסם את הכינוס באופן המעורר איום והפחדה בקרב הורים חילונים מפני מה שה"מדייתם" עלולים לעשות לילדיהם.⁴⁰

בתמונה: רם פרומן בשיחה להורים. פורסם במסגרת סדרת כתבות בשם "אין להם אלוקים" בערוץ 10 (מאי 2017)⁴¹

בנוסף, 'הפורום החילוני' ו'ישראל חופשית' החלו להעביר קורסים משותפים בפריסה ארצית להכשרת פעילים חדשים למאבק בהדתה.⁴² להלן קריאה שפורסמה על ידי שני הארגונים הנ"ל להכשרת הורים לאקטיביזם נגד ההדתה במערכת החינוך ובקהילה.

בתמונה: פרסום סדנה משותפת ל'פורום החילוני' ו'ישראל חופשית' כחלק ממערך ארצי נגד הדתה (אפריל 2017)⁴³

3. הפעלת צוותי הורים לצורך חשיפת "הדתה" בספרי לימוד

'הפורום החילוני' כינס צוותי הורים לחשיפת מגמות הדתה בספרי לימוד של מערכת החינוך הממלכתית (אפריל 2017). על בסיס קריטריונים שקבע הפורום, כל אזכור של מקורות ישראל- כמו תנ"ך ומדרשים, וכן התייחסות לחגים ולשבת- הם חלק מהדתה. באופן זה הגיעו ראשי הפורום למסקנה כי יש כאן מהלך מכוון שמטרתו "לעצב מחדש את תודעתם של תלמידים חילונים".⁴⁴

ב. מאבק נגד 'המנהלת לזהות יהודית'

בשנת 2013 הקימה הממשלה את 'המנהלת לזהות יהודית', כגוף חינוכי שיפעל להגביר את ההזדהות עם מרכיבי היסוד של המורשת היהודית הלאומית בקרב החברה הישראלית. ארגונים שונים מבית 'הקרן החדשה לישראל' ראו באופן שלילי את פעילות המנהלת והחלו להיאבק בה בצורות שונות.

'התנועה הרפורמית' ו'התנועה הקונסרבטיבית', שתיהן מארגוני 'הקרן החדשה', עתרו לבג"ץ בטענה להדרה מכוונת של "היהדות הליברלית" מפעילות 'המנהלת לזהות יהודית'.⁴⁵ (מרץ 2017)

בתקופה בה הוא כיהן כחבר עיריית ת"א-יפו מטעם 'מרצ', הוביל מיקי גיצין את סילוק תהליך הוצאת 'המנהלת לזהות יהודית' מפעילותה בת"א.⁴⁶ לאחר הוצאתה, פרסם גיצין את הדברים הבאים: "אני שמח שבתל אביב-יפו הצלחנו לבלום את התופעה, אבל עכשיו יש צורך להמשיך ולפעול באופן אינטנסיבי גם במערכת החינוך הפורמלי וגם בערים נוספות".⁴⁷ (נובמבר 2016)

בתמונה: גיצין מתגאה בסילוק 'המנהלת' מת"א⁴⁸

ג. מאבק נגד ההדתה לקראת הבחירות לרשויות המקומיות

אנשי 'הקרן החדשה לישראל' הבינו כי הרשויות המקומיות הם מוקד חשוב להגדלת השפעתם על החברה בישראל, בעיקר במציאות בה הממשלה בישראל לא שותפה לאג'נדה הליברלית - שמאלנית רדיקלית אותה הקרן מקדמת. תובנה זו, שסימנים לה אנו מוצאים בקרן עוד בשנת 2013,⁴⁹ הפכה לשיטה של ממש לקראת הבחירות לרשויות המקומיות שיתקיימו באוקטובר 2018.

בקיץ 2017 הקימה 'הקרן החדשה' את 'פורום הערים החופשיות', מתוך מטרה להוביל "מאבק אזרחי בכפייה הדתית" בישובים רבים ברחבי הארץ.⁵⁰ מארגני המאבק שואפים להתסיס את הציבור החילוני בערים בכל הקשור לסוגיות דת ומדינה, ולחזק את התמיכה בגופים אנטי דתיים שיתמודדו בבחירות לרשויות המקומיות. חלק ממוקדי המאבק שחברי הפורום סימנו לעצמם קשורים באופן ישיר לציבור הדתי לאומי,

כמו מאבק נגד הגרעינים התורניים ונגד הדתה בבתי הספר.⁵¹

מעבר למאבק ש'פורום הערים החופשיות' מנהל באופן עצמאי, הוא גם מקשר לפעילות של גופים אחרים. הפורום המליץ על עמוד הפייסבוק 'הפר- דת' כמקור מידע של אקטיביזם חילוני וכארגון שכדאי להתחבר אליו לקראת המירוץ לבחירות לרשויות המקומיות. עמוד הפייסבוק של ארגון זה מפרסם דרך קבע אמירות פוגעניות ומסיתות כלפי הציבור הדתי והחרדי. כחלק מכך, עמוד זה שיתף תמונה של חתול עליו מונחות תפילין. במסמך שהפיצו מקימי 'הפר - דת', העוסקת במאבק על הבחירות לרשויות המקומיות, על מנת להגדיל את אחוז הבוחרים החילונים, הודו המקימים לאנשי 'הקרן החדשה' על "הליווי המסור" שקיבלו מהם.⁵²

חשוב לציין כי הקשר של הפורום ל'קרן החדשה' הוא קשר מובהק. הפורום מוגדר כפרויקט של 'שתיל' - הזרוע הביצועית של 'הקרן החדשה' בישראל. רכזת הפורום היא אפרת יגור, חברת צוות 'שתיל'.⁵³ כמו כן, הארגונים השותפים בפורום הם ארגוני קרן מובהקים: 'ישראל חופשית', 'הפורום החילוני', 'המרכז הרפורמי לדת ומדינה' ו'חדו"ש'.⁵⁴

דת והעיד
כנס פעילים/ות
לעיר ליברלית, פלורליסטית וחופשית
שנה לבחירות ברשויות המקומיות 2018

יום רביעי, 1.11.17
16:00 עד 21:30
מרכז הכנסים ישראל יפה,
שד' רוקח 80, ת"א

16:00 ההכנסות וכיבוד
16:30 TED דת ועיר:
היכרות עם פעילים/ות בערים השונות.
על סה נאבקים, איפה ההצלחות
ומטרות לבחירות הבאות

18:00 שולחנות עגולים:
הדחה בחיטך, קהילות פלורליסטיות בעיר,
שירותי הדת, החנורה ציבורי בשבת,
גרעינים תורניים, מאבקים משפטיים.

20:00 איך משחקים בירה הפוניציפלי:
איפה היינו ולאן נרצה להגיע בבחירות 2018 -
שיח עם נבחרי/ות ציבור על מאבקי דת ועיר

בוא בשמחה!

לפרטים והרשמה
yaelye@shatil.nif.org.il

מדינת ישראל
המחלקה הרושמיים
דירת ממוקדת ישראל
המחלקה הרושמיים
ישראל דמוקרטית
שתיל
Shatil
קקן מדינת ישראל

בתמונה: פרסום כנס פעילים של הקרן בתל אביב, שנה לפני הבחירות לרשויות המקומיות⁵⁵

3 השתקת והכפשת רבני הציונות הדתית

'הקן החדשה' וחלק מארגוניה אינם מסתפקים במאבק נגד גופים ומיזמים מרכזיים בציונות הדתית, אלא תוקפים באופן אישי, לא פעם בצורה משתלחת ובוטה, אמירות והשקפות של רבנים מרכזיים ממגזר זה. זאת, כאמור, בתואנות של כפיה דתית, מיסיונריות, הסתה, שוביניזם, שמרנות קיצונית עד פרימיטיביות ועוד. חשוב לציין כי במקרים מסוימים הקן וארגוניה לא בוחלים אף בעיוות, סילוף והוצאה מהקשרם של דברי הרבנים. להלן מספר דוגמאות למתקפות נגד רבנים ואישים בולטים בציונות הדתית.

א. הכפשת הרב צפניה דרוי (מאי 2016)⁵⁶

"...האמת, שנמאס לנו לשלם משכורות עתק למשרתי ציבור שחושבים שיש להם את הזכות להדיר חלקים אדירים באוכלוסייה מאירועים. ואם חייבים להצביע על מישהו כסוטה ומסוכן לבני נוער, אנחנו בוחרים להצביע על הרב דרוי."

ב. מאבק נגד הרב יעקב אריאל (מאי 2014)⁵⁷

'ישראל חופשית' ארגנה הפגנה בדרישה לפטר את הרב יעקב אריאל, רבה של רמת גן, בשל התבטאותו נגד חד מיניות- התבטאות שלדידה של 'ישראל חופשית' מהווה הסתה נגד להט"ב.

ג. פרסום מכפיש נגד הרב שלמה אבינר (אוגוסט 2016)⁵⁸

ד. מאבק נגד הרב אליקים לבנון (מרץ 2017)⁵⁹

'המרכז הרפורמי לדת ומדינה', מארגוני הקרן, תבע את הרב אליקים לבנון, המכהן כרב המועצה האזורית שומרון ורב הישוב אלון מורה, בשל דברים שהשמיע בדבר תמיכה בענישה קולקטיבית לערבים בגל הטרור ובהפרדה בין יהודיות לערביות בחדרי יולדות. בעקבות התביעה נזף בית הדין למשמעת של נציבות המדינה נזיפה חמורה ברב לבנון.

ה. מאבק מתמשך נגד הרב שמואל אליהו

1. הכפשת הרב שמואל אליהו כחלק מסדרת הכפשות רבנים בציונות הדתית (יולי 2016)⁶⁰

מתוך פרסום הפוסט המכפיש בעמוד הפייסבוק של 'ישראל חופשית': **"כל רבני השקר והשנאה יוצאים מהחורים.** הפייסבוק והחדשות מוצפות באינפורמציה ובציטוטים מזעזעים וקשים נגד להט"ב, יהודי התפוצות, חילונים, נשים, ומי לא. אבל גם חשוב שתדעו כמה אנחנו משלמים להם בשביל שנת החנים שהם מפיצים".

"הרב שמואל אליהו, מגדולי רבני הציונות הדתית, שבמשך שנים מסית נגד רוב אזרחי ישראל, קיבל ב-2013 משכורת שנתית שחוצה את החצי מיליון, וזה בלי כל מה שעובר בחתונות-בר מצוות-ברית מילה מתחת לשולחן. בחישוב פשוט - מעל 45,000 ₪ בחודש, שזה בחישוב עוד יותר פשוט - יותר מחברי הכנסת. לרב אליהו קהל גדול ורב, והוא אף היה מועמד בבחירות האחרונות לתפקיד הרב הראשי. **זה לא מנע ממנו לטנף את הפה פעם אחר פעם ולהוציא את דיבתן של אוכלוסיות שונות.**

אין זה פלא שיש שקט במסדרונות הכנסת, ושום קול נגד ההסתה לא נשמע... הם כולם משת"פים אחד של השני, במערכת בנויה היטב ומושחתת עד היסוד, כל האנשים משתפים יחד פעולה - על מנת לזכות בעוד יום על הכסא, ועוד מיליון בחשבון הבנק. אז מה אם הם דורכים יחד על ציבורים שלמים?..."

2. 'ישראל חופשית' פרסם דברי הכפשה נגד הרב שמואל אליהו (מרץ 2017)⁶¹

ארגון 'ישראל חופשית' פרסם הכפשה נגד הרב אליהו: **"הרב הכי גזען ומסוכן פותח את הפה ומשחרר לאוויר נפיחה נוספת,** הפעם כנגד הרמטכ"ל. עושה רושם שרבני הציונות הדתית, שמשחזים סכינים ומילים מאז שרא"ל אייזנקוט שם בלמים להטפה הדתית בצה"ל, משחררים בימים האחרונים כל עול...

אדון אליהו אתה בסך הכל פקיד, שיושב על משכורת שמנמנה... והתפקיד שלך הוא לתת שרותי דת לתושבי צפת והסביבה, ולא לקרוא לסדר את הרמטכ"ל ובוודאי שלא להסית נגדו ולטעון שהוא פועל נגד האינטרסים של ישראל. הגיע הזמן שאליהו ייתן את הדין ויעוף מתפקידו לאלתר".

3. פעילי 'המרכז הרפורמי לדת ומדינה' ו'תג מאיר' הפגינו נגד מינוי הרב שמואל אליהו לרבה הראשי של ירושלים, תוך נשיאת כרזות "עוצרים את הגזענות" ו"גזענות ושנאה- לא תורה שלי". (אוקטובר 2014)⁶²

בתמונה: אנשי 'תג מאיר' מפגינים בירושלים נגד מינוי הרב אליהו לרב הראשי של העיר

1. תקיפת רבנים נוספים במגזר הדתי לאומי (נובמבר 2016)⁶³

'ישראל חופשית' יצאה בקמפיין בוטה ומעורר שנאה בשם "תומכים במפקדים, מצמצמים את השפעת הרבנים": "רבני החרד"ל בקמפיין אגרסיבי מתוכנן, מתוזמן וממומן נגד שילוב נשים לוחמות בצה"ל. אנחנו רואים בתקופה האחרונה, יום יום אייטמים שהמטרה שלהם היא להלך אימה על הצבא ולהראות לרמטכ"ל, שעומד לבד למול המתקפה הזו, מי באמת שולט פה בעניינים..."

שימו לב הם יורים כל פעם בקבוצה אחרת בחברה הישראלית: בסיבוב האחרון הלהט"ב היו הראשונים עם הנאום המפורסם של הרב לוינשטיין, אח"כ הגיעו הארגונים הפלורליסטיים שהיו שנים חלק ממערך החינוך

של צהל והוצאו החוצה, ועכשיו הם כבר מתמקדים בלב העניין, הנשים... לא מדובר רק במאבק אידיאולוגי, אלא בעיקר על מאבק שליטה. של מי המדינה הזו? ואיזה סוג של מדינה, למי בסוף יקשיב החייל, המצביא או המדינאי לרב או לריוון?.

ז. תקיפת הרב דב ליאור, הרב שמואל אליהו והרב שטרנברג (נובמבר 2016)⁶⁴

ישראל חופשית' האשימה את הרבנים בשוביניזם ובהדרת נשים. לדידה, "כשרבנים נוקטים עמדה כל כך ברורה נגד שירות משמעותי לנשים, ברור לנו שלא מדובר פה בדיון מקצועי על האשה שבטנק, אלא בשוביניזם והדרת נשים- לטובת הדתה של המרחב הצה"לי. זה לא יעבור."

ח. הכפשת הרב דב ליאור תוך פרסום מידע מוטעה (יולי 2016)⁶⁵

ישראל חופשית' פרסם פוסט הכפשה נגד הרב דב ליאור. במסגרת הפוסט פרסם הארגון כתבה מתוך אתר 'סרוגים'. הפוסט מטעה את הקוראים לחשוב כי התוכן המופיע בעמודה מימין (בצבעי שחור-אדום) נכתב במקור במסגרת הכתבה ב'סרוגים', בעוד שבפועל מדובר בהוספה של 'ישראל חופשית'. להלן התמונות.

בתמונה: הפרסום המקורי ב'סרוגים'⁶⁶

סרוגים

הרב דב ליאור: להגיע למחאה נגד 'מצעד התועבה'

הרב דב ליאור מחזק את מארגני ההפגנה נגד 'מצעד התועבה' ירושלים: "אתם מצטרפים לגדולי ישראל שבכל הדורות שבכך שמחו נגד מעשים מעין אלו הצילו את עם ישראל"

מהמסיקים הגדולים של הציבור הדתי לאומי תמך בטורנספר של ערכי יהודה ושומרון שיבחר את ברוך מלדשטיין לאחר הטבח שביצע במערת המכפלה פסק החר לחיילי צה"ל "לפגוע תוך כדי לחימה באוכלוסייה אזרחית חפה מפשע כביכול" פסק כי בארץ ישראל אין להשכיר דירות לערבים האין להעסיקם תמך בפסיקתו של הרב אליקים לבנון נגד התמודדות של משי"ע על תפקידים ציבוריים

בתמונה: הפרסום בדף הפייסבוק של 'ישראל חופשית'⁶⁷

ט. מאבק נגד הרב איסור קלונסקי (מאי 2014)⁶⁸

'המרכז הרפורמי לדת ומדינה' ו'בת קול' תבעו לדין את הרב קלונסקי, רב שכונה בירושלים, על שהזהיר ברבים מפני מורה לסבית שגרמה לנזק ולגירושין בשכונה. הרב קיבל מידע על קשרים אישיים שהתפתחו בין המורה לבין תלמידות בחוג, כשאחת מהן התגרשה מבעלה ועברה לגור עם המורה. בעקבות פרסום האזהרה החוג נסגר. בית המשפט חייב את הרב להתנצל בפני המורה ולשלם לה פיצוי כספי.

עו"ד ריקי שפירא-רוזנברג, מייצגת המורה ופעילת ארגוני הקרן 'המרכז הרפורמי לדת ומדינה', 'קולך' ו'נשות הכותל', כתבה באתר 'קולך' בעקבות המשפט כי "לכאורה שני היריבים בתיק הם המרכז הרפורמי נגד הרב האורתודוקסי... אבל ... שתינו נשים דתיות חברות 'קולך', ורואות את עצמנו נאבקות על פניה של החברה הדתית ויחסה לנשים ואנשים החיים בתוכה. במובן הזה, התיק מזמן הסתכלות חדשה על השחקנים בחברה הישראלית: התנועה הרפורמית, הקהילה האורתודוקסית, הרבנים. **בריתות חדשות** נרקמות לבניית חברה צודקת ושוויונית יותר, שהיא להרגשתנו הדרך הדתית שלנו".⁶⁹

4 ארגוני 'הקרן החדשה' נגד מפלגת 'הבית היהודי'

כחלק ממאבק ארגוני 'הקרן החדשה' נגד הציונות הדתית, ישנה מתקפה נגד מפלגת 'הבית היהודי' ונגד אישים ומפעלים הנתפסים כמזוהים עמה. מתקפה זו כללה לעיתים הטחת האשמות שונות במפלגה ובאנשיה, שלאחר בדיקה קצרה התברר שאין בהן ממש. להלן פירוט הדברים.

א. מאבק נגד בכירי 'הבית היהודי'

1. תקיפה והאשמת שווא נגד השר בנט:

כפי שראינו בפרק 2, מאבק 'הפורום החילוני' נגד מה שהם רואים כהדתה במערכת החינוך, כלל הפעלת צוותי הורים שחיפשו הוכחות להדתה בספרי לימוד של משרד החינוך.⁷⁰ הפורום אסף את הממצאים המפלילים, כביכול, של צוותי החיפוש, ובחר לצאת במתקפה חריפה נגד שר החינוך נפתלי בנט ולהאשים אותו באחריות לחשיפת מאות אלפי ילדים לספרים בעלי "תכנים פסולים".⁷¹ להלן הפוסט שפרסם הפורום נגד השר בנט בעניין זה.

⁷⁰ 'הפורום החילוני' האשים את שר החינוך נפתלי בנט בהדתה במערכת החינוך⁷²

יומיים לאחר פרסום הפוסט הנ"ל, ראיין אראל סג"ל בגל"צ את זיוה לוריה מימוני, מחברת סדרת הספרים עליה יצא קצפו של הפורום, שהפריכה לחלוטין את טענות הפורום.⁷³

"כל כותבי הספר, כל מי שהיה מעורב בו, כולנו חילונים למהדרין וכולנו בעלי תפיסת עולם ליברלית דמוקרטית פלורליסטית, לתת כבוד לאחר, אם הוא דתי ערבי דרוזי, וזה לא משנה מני... עיתון 'הארץ' [העיתון בו פורסמו ממצאי 'הפורום החילוני'] ... הוא לא פתח את הספר... והוא לקח את הדברים של ההורים שעשו עבודה..."

אראל סג"ל: "מניפולטיבית..."

לוריה מימוני: "יכול להיות... אני מסכימה וזה כואב לי. מרגיז אותי. ואני חושבת שיש כאן הטעיה... זה להוציא דברים מהקונטקסט... הסדרה כולה... נותנת מקום מכובד... לכל מגוון התושבים במדינת ישראל. מעריכים את הערכים הדמוקרטיים של שוויון הזדמנויות, כבוד לאחר... זהבה גלאון. [פרסמה פוסט נגד הספר בעקבות פעילות הפורום] אני מצביעת מרצ עשרות שנים. ואם את עכשיו כמי שמובילה את מרצ, את זה כתבת מבלי להתקשר אליי, מבלי להסתכל על הספר. אז תסלחי לי, האג'נדה שלך פושטת רגל. בהקשר זה."

2. תקיפת השר אורי אריאל:

כחלק ממאבק 'הפורום החילוני' נגד ההדטה, נושא בו עסקנו בפרק 2, בחר הפורום לתקוף גם את השר אריאל ולהטיח בו האשמות שווא. להלן תמונה הממחישה את הדבר.⁷⁴ (נובמבר 2016)

האשמה זו מצטרפת לדו"ח 'מולד', שכפי שראינו בהרחבה בפרק 1, הטיח האשמות חריפות בשר אריאל שהתבררו כלא נכונות.

3. הכפשת ח"כ בצלאל סמוטריץ':

חבר 'הפורום החילוני' השווה את סמוטריץ' לנאצים (פברואר 2018)⁷⁵

ערן כהן, מפעיל עמוד הפייסבוק של 'הפורום החילוני' ואיש צוות התקשורת של הארגון, העלה פוסט בוטה במיוחד נגד ח"כ בצלאל סמוטריץ'. לביקורת התלוותה תמונתו של שר התעמולה הנאצי, יוזף גבלס. כשנשאל מדוע הוא משווה את סמוטריץ' לנאצים השיב כהן בשאלה: **"אם אין משרפות אז לא ניתן להשוות ולהבחין בקווי דמיון בתוכניות לשנות ה־30?"**

ב. תקיפת 'הבית היהודי' בשל עמדות "רבני המפלגה"

1. תקיפת 'הבית היהודי' ורבניו (ינואר 2016)⁷⁶

לאחר שרבנים השמיעו עמדתם ביחס לתהליכים המתרחשים בצה"ל, החליט ארגון 'ישראל חופשית' לתקוף את מפלגת 'הבית היהודי' בכללה, על חבריה ורבניה. להלן ציטוט מתוך הפוסט שפורסם בעניין: **"רבני הבית היהודי נבהלו מהחלטת הרמטכ"ל למזער את הכפייה הדתית והמיסיונריות המשיחית בצה"ל. הבית היהודי - על חברי הכנסת שלו ועל רבניו רואים בכל מה שממלכתי ומחבק את כל הישראלים כסכנה ליהדות.**

ליאזו יהדות? ליהדות שלהם כמובן, זו שמדירה ומשתיקה נשים, קוברת את יוצאי ברית המועצות מחוץ לגדר, מנסה לשנות את העדפתם המינית של הומואים ולסביות, דורשת מהורים חילונים לא לבקר את ילדיהם בשבת בבסיס כדי לא לפגוע בדתיים, מאפשרת לרבנים להעביר שיעורי דת לחיילים, מתעדפת תלמידי ישיבות על פני חילונים, מזלזלת בכל מי שאינו חובש כיפה ושהופכת את צה"ל מצבא העם - לצבא האל. רבותינו, פה זה לא אירן, התבלבלתם."

2. הכפשת רבני 'הבית היהודי' כחלק מהכפשת הרב דב ליאור (יולי 2016)⁷⁷

להלן הציטוט בעניין מתוך דף הפייסבוק של 'ישראל חופשית':

"הרב דב ליאור, מגדולי הרבנים של הציבור הדתי-לאומי (תקומה-הבית היהודי) ומי שבעבר נהל דיון עם רבני התפוצות האם ניתן להוציא על ראש הממשלה יצחק רבין "דין מוסר", קורא לתלמידיו הרבים להצטרף

לארגון להב"ה ולהפגין כנגד מצעד הגאווה בירושלים... **אלו הם הרבנים והפעילים שמחנכים ומכשירים את הרוצח הבא...** אנו קוראים לכם שוב להגיע ביום חמישי הקרוב למצעד הגאווה בירושלים ולתמוך בזכויות להט"ב ובפלורליזם יהודי - **אל מול כל ההסתה והאלימות של הימין הקיצוני ורבני הבית היהודי**.⁷⁸

ג. האשמות נוספות נגד 'הבית היהודי'

1. תקיפת 'הבית היהודי' במסגרת המאבק נגד 'המנהלת לזהות יהודית' (נובמבר 2014)

מיקי גיצין, אז בתפקיד מנכ"ל 'ישראל חופשית' וכיום מנכ"ל 'הקרן החדשה', ניצל את המאבק שניהל נגד 'המנהלת לזהות יהודית' כדי לתקוף גם את מפלגת 'הבית היהודי' ולהטיח בה האשמות שלא הוכחו מעולם: "במסגרת תכניתם לכפות את תפיסתם הדתית על הציבור החילוני והמסורתי, **ממשיכים אנשי הבית היהודי להעביר כספים במחשכים לטובת 'המנהלת לזהות יהודית', שזה שם יפה למיסיונריות בחסות המדינה**"⁷⁹...

בתמונה: הפוסט בדף הפייסבוק של 'ישראל חופשית' בו הובאו דבריו של גיצין שצוטטו למעלה⁸⁰

2. מנכ"לית 'מבוי סתום' נגד 'הבית היהודי'

לקראת בחירות 2015, התמודדה בתיה כהנא-דרור, מנכ"לית 'מבוי סתום' וחברה בגופים נוספים של הקרן, על מקום ברשימת 'הבית היהודי' לכנסת. ערב הבחירות המוקדמות במפלגה פרשה כהנא-דרור מההתמודדות ותקפה את 'הבית היהודי' בצורה חריפה ביותר. בין היתר אמרה כי **"מפלגת הבית היהודי היא מפלגה משיחית ואנטי-דמוקרטית שלא מוכרת לבחירה שום תקווה"**.⁸¹

5 ארגוני 'הקרן החדשה' נגד מוסדות 'בני דוד' בעלי

מוסדות 'בני דוד' החלו דרכם בהקמת המכינה הקדם צבאית הראשונה בארץ בשנת 1988. מציאות זו של צעירים איכותיים העוברים תהליך חינוכי רוחני לשם העצמת תרומתם והשפעתם על צה"ל, נתפסה כסיפור של הצלחה והפכה למודל לחיקוי בחברה הישראלית כולה. מאז רבים מזהים את 'בני דוד' כגוף המסמל את התחזקות השפעת הציונות הדתית על צה"ל ועל החברה הישראלית כולה, לאור דרכה של תורה.

המציאות המתוארת לעיל אינה תואמת את שאיפותיהם של רבים בקרן החדשה' ובארגוניה השונים, הרוצים לצמצם את כוחה של הציונות הדתית ובוודאי שלא לראות בהתרחבות השפעתה במדינה. אשר על כן, 'הקרן החדשה' בחרה להשתלח ברבני 'בני דוד' בהזדמנויות שונות. הגדילו לעשות אנשי 'הפורום החילוני', הנתמך על ידי הקרן, שהחלו לעשות "סיכול ממוקד" לרבנים מ'בני דוד' ע"י הכפשתם ברבים, קריאה לפיטוריהם ועוד. להלן פירוט עיקרי הדברים.

א. 'הפורום החילוני' הכפיש וקרא להפסיק את התמיכה ב'בני דוד' (ינואר - פברואר 2018)

בתחילת שנת 2018 הופיעו כמה כתבות נגד מוסדות 'בני דוד' שעוררו רעש תקשורתי וציבורי גדול. בכתבות הופיעו ציטוטים של כמה רבנים מ'בני דוד', שבאמצעותם ביקשו בכתבות להכפיש את הרבנים ולהציג אותם ואת מוסדות 'בני דוד' בכלל כבעלי תפיסות עולם חשוכות ומגונות. עד מהרה התברר כי ישנו מקור אחד שמוביל את מסע ההכפשה כולו: עו"ד יאיר נהוראי, היועץ המשפטי של 'הפורום החילוני'.

נהוראי, שהבין שעלה על שיטה שבה יוכל להכפיש וליצור דה-לגיטימציה ל'בני דוד', מוסד תורני של הציונות הדתית, אמר במפורש כי המניע למעשיו הוא הפחד. לדבריו, מכינת עלי היא ארגון "מסוכן ומפחיד", למרות שתלמידי המכינה בעיניו הם אנשים "ערכיים ומצוינים". הוא סבור כי "עלי מבקשת לשנות את האופי של צה"ל... אבל למה זה מסוכן ומפחיד? כי הם כל הזמן מדברים בשם אהבת ישראל ואחדות ישראל, אבל מחנכים את הילדים שנשים שוות פחות מהן, שהגויים נועדו לשמש את היהודים ושהחילונים זו בכלל תרבות שאין בה כלום. כל העולם סובב סביבם. ואז הם נכנסים לצבא אבל לא משתלבים עם האחרים אלא מחייבים את האחרים להשתלב איתם". נהוראי מודה שהוא לא מצא במציאות הצבאית הוכחה לכך שתלמידי עלי כופים את ערכיהם על הצבא, אבל הוסיף כי "בסופו של דבר זה מחלחל".⁸² בעקבות פרסום הדברים פנה 'הפורום החילוני' לשר הביטחון ולשר החינוך ודרש להפסיק תמיכה וכל סוג אחר של קשר עם 'בני דוד'.⁸³

ב. 'ישראל חופשית' הגיש תלונה למשטרה נגד הרב יגאל לוינשטיין על שהביע דעתו בסוגיה הלהט"בית (פברואר 2018)⁸⁴

בהקשר הגשת התלונה אמר אורי קידר, מנכ"ל 'ישראל חופשית', כי "יגאל לוינשטיין צריך להיות מוקצה מחמת מיאוס על ידי הציבור שלו, ובינתיים טוב תעשה המשטרה אם תדאג לחקור אותו בדחיפות".

ג. דוגמה להכפשת הרב אלי סדן, ראש מוסדות 'בני דוד', ע"י 'הקרן החדשה לישראל' (מרץ 2017)⁸⁵

'הקרן החדשה לישראל' תקפה בחריפות את הרב אלי סדן לאחר שהשמיע עמדתו בנוגע לחדירת מגמות ליברליות לצה"ל. הקרן נתנה פרשנות משלה לתהליכים בציונות הדתית, וטענה כי יותר ויותר רבנים לא מסכימים עם עמדותיהם של הרב סדן ודומיו: "יש לנו חדשות בשביל לוינשטיין, סדן ודומיהם - את הרכבת הזו לא ניתן לעצור. נשים ימשיכו להשתלב בעוד ועוד עמדות מפתח בחברה, כולל בצה"ל - על אפכם ועל חמתכם. למרבה השמחה, יותר ויותר רבנים ומנהיגים בציבור הדתי כבר מבינים שמדובר בתהליך מבורך, שאינו מנוגד ואינו מאיים על תפיסת עולמם כיהודים מאמינים".

ד. ארגון 'ישראל חופשית' האשים את הרב יגאל לוינשטיין, ראש מוסדות 'בני דוד', בהסתה לרצח (מרץ 2017)⁸⁶

בעקבות דברים שהשמיע ביחס לסוגיה הלהט"בית, האשים 'ישראל חופשית' את הרב לוינשטיין בהסתה לרצח: "יש להרחיק את האיש מכל מגע עם נוער, מלש"בים וחיילים. אתמול משרד המשפטים ענה לפנייתנו בנושא - וקבע שאין בדבריו של לוינשטיין הסתה. אם זו לא הסתה לרצח, אנחנו לא יודעים מה זו כן הסתה".

6 הקרן וארגוניה נגד צעדת ריקוד הדגלים בירושלים

מדי שנה ביום ירושלים מתקיימת צעדת ריקוד הדגלים ברחובות העיר, לציון שחרור העיר העתיקה ואיחוד העיר כולה במלחמת ששת הימים. הצעדה החלה עוד בשנת 1968 ע"י הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל ותלמידי 'מרכז הרב', והפכה עם השנים לצעדת ענק בהשתתפות רבבות בני אדם, מרביתם בני נוער המשתייכים לצינות הדתית. הצעדה מתנהלת באווירת שמחה ואהבת ישראל, תוך שירת שירי הודיה ושירים חסידיים. הצעדה מסתיימת במפגן חגיגי ענק ברחבת הכותל המערבי, בהשתתפות רבנים, מנהיגי המדינה ועוד.

'הקרן החדשה' וארגוניה, הרואים בעין שלילית פעילות זו, החלו להטיל דופי בצעדה ולהציג אותה כאירוע זעני ופסול, וזאת במטרה לצמצם את השפעתה. להלן הרחבה בעניין.

א. מיקי גיצין יצא בחריפות נגד צעדת ריקוד הדגלים⁸⁷

גיצין, לימים מנכ"ל הקרן בישראל, תקף בחריפות את הצעדה בחשבון הטוויטר שלו. יש לציון כי בזמן כתיבת הדברים גיצין שימש כמנכ"ל 'ישראל חופשית', מארגוני 'הקרן החדשה'. להלן הדברים שכתב.

ב. 'עיר עמים' ו'תג מאיר' עתרו לבג"ץ בדרישה למנוע את מעבר הצעדה בחלק מאזורי העיר העתיקה (2015)⁸⁸

בנוהג המקובל עוברת צעדת ריקוד הדגלים ממערב העיר (אזור גן סאקר) אל העיר העתיקה, תוך שהיא נכנסת במרבית שערי העיר ומתנקזת למפגן גדול אחד ברחבת הכותל. פיזור הצעדה לשערים שונים בעיר העתיקה מעניק תחושה של עיר מאוחדת, וגם מאפשר מעבר בטוח יותר של רבבות הצועדים בו זמנית, ללא יצירת עומס מיותר במקטע אחד מצומצם. שני הארגונים הנזכרים למעלה, נתמכי 'הקרן החדשה', עתרו לבג"ץ בדרישה להפסיק את מעבר הצעדה ברובע המוסלמי שבעיר העתיקה. לטענת העותרים,

חלק מהצועדים מתגרים בערבים המקומיים, ובכלל מעבר הצעדה בא על חשבונם של הסוחרים באזור זה. העתירה נדחתה.

אליעז כהן, ממקימי 'תג מאיר' שהתנגד לעתירה, פרסם בעקבותיה את הדברים הבאים: "נדהמתי לשמוע כי קואליציית 'תג מאיר'... שאני בין מייסדיה ומקימיה, עתרה... כנגד תוואי המצעד המסורתי של 'ריקודגלים' ביום ירושלים תשע"ה הקרב ובא".⁸⁹

ג. 'הטלוויזיה החברתית' בניסיון לדמוניזציה נגד ריקוד הדגלים (יוני 2016)⁹⁰

במאמר חריף שפורסם באתר 'הטלוויזיה', מארגוני הקרן, נכתבו הדברים הבאים: "כשצעדה גזענית, מלאת שנאה ואלימות הופכת ל'ריקוד דגלים' ומוצגת כאילו לכל הפחות הצביון היהודי של ירושלים תלוי בה, לא פלא שלא בית המשפט, לא המשטרה ובטח שלא דעת הקהל הישראלית, מבינים מה כל כך נורא במצעד הזוועה הזה".

ד. 'תג מאיר' ארגן חלוקת פרחים לערביי ירושלים כביטוי מחאה נגד ריקוד הדגלים⁹¹

כחלק מהצגת ריקוד הדגלים כאירוע גזעני ופסול, ארגן 'תג מאיר', מארגוני הקרן שהוקם כדי לפעול נגד אירועי "תג מחיר", פעילות לחלוקת פרחים לערביי ירושלים. הפעילות מתקיימת מזה כמה שנים. בפעילות זו הביעו בארגון הזדהות עם ערביי העיר כנגד האירוע המציין את איחוד ירושלים.

בתמונה: יו"ר 'תג מאיר' מציג את הפעילות להזדהות עם ערביי ירושלים נגד הצעדה (2016)⁹²

סיכום

"לא צריכים לבחור עוד בין חופש הדת, צדק חברתי כלכלי או מלחמה בכיבוש. הכל משתלב יחד. אנחנו ב'קרן החדשה לישראל' משנים את המצב בשטח. אנחנו משפיעים, יש לנו השפעה משמעותית על חיי אנשים."⁹³ - כך הכריז מיקי גיצין, מנכ"ל 'הקרן החדשה', במפגש עם תורמים בו הציג את האג'נדה של הקרן.

שילוב המאבקים עליו דיבר גיצין משרת את האג'נדה הראשית של הקרן - **הפיכת ישראל למדינת כל אזרחיה**. אג'נדה זו קיבלה ביטוי בדבריהם של רבים מבכירי הקרן, בצורות שונות. אחד מהם הוא דניאל סוקאץ', מנכ"ל הקרן בארה"ב, שהתבטא עוד באוקטובר 2010 כי ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה להיות אלא מדינת כל אזרחיה (במקור: "Israel cannot afford to be anything less than a state of all its citizens").⁹⁴ בשטח, הקרן פועלת לקדם את האג'נדה שלה על ידי תמיכה בארגונים הנאבקים בצה"ל ועושים דה-לגיטימציה למדינת ישראל בעולם, תמיכה בארגונים הפועלים לקעקע את הזהות היהודית של המדינה באמצעות החלפת הערכים היהודיים בערכים פוסט-מודרניים ובאמצעות קידום מעמדם של מסתננים ומיעוטים, ועוד.

בחוברת זו עסקנו במאבק נוסף של הקרן, מאבקה נגד החברה הציונית דתית. ניתן להעריך כי ב'קרן החדשה' מזהים את הכוחות הבריאים והאיתנים הקיימים בציונות הדתית, ומפחדים מכך שהשפעתה של חברה זו תרחיק את הציבור בישראל עוד יותר מהאג'נדות הרדיקליות שהקרן שואפת להטמיע כאן. נוכחנו לדעת כי שיטת הפעולה העיקרית של הקרן נגד חברה זו היא ניסיון להפחיד ולהציג אותה כרעה ודמונית, באופן שיהפוך אותה ואת מפעליה ללא לגיטימיים בעיני החברה בישראל, וממילא יקטין את השפעתה ואת היכולת שלה להביע עמדות עצמאיות המבוססות על ערכי התורה. מטרתנו בפרסום חומר זה היא להתריע בפני החברה הציונית דתית וליידע אותה כי היא נמצאת על הכוונת של 'הקרן החדשה', כחברה וכציבור.

תרומות 'הקרן החדשה' בשנים 2005-2016 לארגונים המקיימים מאבקים שונים נגד הציונות הדתית (רשימה חלקית)

שם הארגון	סך התרומות בדולרים
הטלוויזיה החברתית	260,480
הפורום החילוני	מענק מיוחד ללא פרסום סכום
התנועה הקונסרבטיבית	545,093
התנועה הרפורמית - כולל המרכז הרפורמי לדת ומדינה	3,939,171
חדו"ש	83,000
ישראל חופשית	768,657
מולד	2,204,889
עיר עמים	2,597,549
פורום י"ב בחשוון ⁹⁵	689,973

1. <https://www.makorrishon.co.il/news/23427/>
2. לדוגמה: "משפחת הארגונים של הקרן החדשה" באתר 'שתיל' (<https://www.shatil.org.il/node/71672>)
3. <https://www.inn.co.il/News/News.aspx/351158>
4. <http://www.molad.org/articles/%D7%94%D7%A7%D7%95%D7%A4%D7%94-%D7%94%D7%A1%D7%95%D7%93%D7%99%D7%AA>
5. <https://www.haaretz.co.il/1.1797351>
6. <http://www.ngo-monitor.org.il/ngos/molad>
7. שם, שם
8. בורג הוא חבר המועצה הבין-לאומית של הקרן ולשעבר יו"ר משותף שלה (<http://www.il.org/about/management/>), <https://www.haaretz.co.il/1.1797351> ([D7%A0%D7%94%D7%9C%D7%94%D7%9E-D7%94%D7%A6%D7%95%D7%95%D7%AA](http://www.haaretz.co.il/1.1797351))
9. <http://forward.com/articles/205958/new-israel-fund-shifts-cash-in-push-for-progressiv/?p=all#.VBsxQOT>
10. <http://news.nana10.co.il/Article/?ArticleID=1182070>
11. <http://www.nif.org/about/financials/financial-statements>
12. <http://sixtyone.co.il/articles/173>
13. <http://www.ngo-monitor.org.il/ngos/molad>
14. <http://www.molad.org/articles/%D7%94%D7%A7%D7%95%D7%A4%D7%94-%D7%94%D7%A1%D7%95%D7%93%D7%99%D7%AA>
15. <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-585072><http://www.maariv.co.il/journalists/Article-589921>
16. <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-585072>

D7%A0%D-%D7%99%D7%9D%D7%94%D7%9C%D7%AA%D7%A8%D7%99%D7%9D%D7%90%D7%95%D7%9E%
D7%99%D7%94%D7%95%D7%90%D7%9C%D7%94%D7%A8%D7%91%-7%92%D7%93
typ?/365096863530530.85705.124894077550811/1392112257495647.a/photos/bfreeisrael/com.facebook.www//:https .63
theater&3=e

type?/125713877468831.9638.124894077550811/1391697547537118.a/photos/bfreeisrael/com.facebook.www//:https .64
theater&3=

DU ,DU .65

-D7%93%D7%91% -D7%94%D7%A8%D7%91% -154717 /il.co.srugim.www//:http .66
-D7%94%D7%92%D7%99%D7%A2%D7%9C%D7%99%D7%90%D7%95%D7%A8%D7%9C%
-D7%A6%D7%A2%D7%93%D7%9E%D7%A0%D7%92%D7%93%D7%97%D7%90%D7%94%D7%9E%D7%9C%
D7%95%D7%A2%D7%94%D7%AA%
type?/125713877468831.9638.124894077550811/1245139055526302.a/photos/bfreeisrael/com.facebook.www//:https .67
theater&3=

19915-p?/il.org.kamoha.www//:https .68
19915-p?/il.org.kamoha.www//:https .69

1.4036501-premium/education/news/il.co.haaretz.www//:http .70

https://www.facebook.com/forum.hiloni/photos/a.347305741969570.88898.292621484104663/1500792296620903/?t .71
ype=3&theater

t?/347305741969570.88898.292621484104663/1500792296620903.a/photos/hiloni.forum/com.facebook.www//:https .72
theater&3=ype

http://glz.co.il/1064-99755-HE/Galatz.aspx .73

theater&3=type?/365282650486807/1330189540347847.gm/photos/hiloni.forum/com.facebook.www//:https .74
/23427/news/il.co.makorrishon.www//:https .75

type?/125713877468831.9638.124894077550811/1106459189394290.a/photos/bfreeisrael/com.facebook.www//:https .76
theater&3=

DU ,DU .77
DU ,DU .78

https://www.facebook.com/bfreeisrael/photos/a.125713877468831.9638.124894077550811/850091175031094/?type= .79
3&theater

=type?/125713877468831.9638.124894077550811/850091175031094.a/photos/bfreeisrael/com.facebook.www//:https .80
theater&3

html.4614820,00-L,0,7340/articles/il.co.ynet.www//:http .81
/23427/news/il.co.makorrishon.www//:https .82

3276/blog/il.org.hiloni.www//:https .83

D7%94%D7%A1%D7%A%D7%97%D7%93%D7%A9%D7%95%D7%AA% /il.co.kipa.www//:https .84
-D7%95%D7%A0%D7%94%D7%9C%D7%AA%D7%A8%D7%A6%D7%97%D7%9C%D7%94%D7%A
D7%9C%D7%94%D7%A8%D7%91%D7%A0%D7%92%D7%93%D7%A9%D7%98%D7%A8%D7%94%D7%91%D7%9E%
/-D7%95%D7%99%D7%A9%D7%A0%D7%98%D7%99%D7%99%D7%9F%

125413380825491.12868.124395890927240/14526291314372.a/photos/IL.NewIsraelFund/com.facebook.www//:https .85
theater&3=type?/36

type?/125713877468831.9638.124894077550811/1543360362370835.a/photos/bfreeisrael/com.facebook.www//:https .86
theater&3=

26#shtml.scoops1/471890/forum/net.rotter//:http .87

/15/790/030\HebrewVerdicts=path?Download/Home/il.gov.court.supremedections//:https .88
4=type&t05.15030790=fileName&t05

-D7%99%D7%95%D7%A8%/D7%97%D7%93%D7%A9%D7%95%D7%AA%/il.co.kipa.www//:https .89
D7%A0%D7%92%D7%93%D7%99%D7%AA%D7%9E-D7%90%D7%99%D7%A8%D7%9E-D7%92%D7%AA%
-D7%90%D7%95%D7%AA%D7%9E-D7%91%D7%95-D7%A6%D7%A2%D7%93%D7%9E%D7%9C-D7%9D
/D7%A9%D7%A8%D7%99%D7%9D%

2016/06/05/47723/editorial/il.org.social.tv//:https .90

2016/06/05/47723/editorial/il.org.social.tv//:https .91

2016/06/05/47723/editorial/il.org.social.tv//:https .92

09:33 דקה א, חלק א, 1272018=ArticleID?/Article/il.co.nana10.10tv//:http .93

http://muqata.blogspot.co.il/2010/10/nif-vs-jewish-state.html .94

D%/http://www.tag-meir.org.il/%D7%90%D7%95%D7%93%D7%95%D7%AA% :תג מאיר': הפורום הוא הגוף שייסד את .95
/D7%99%D7%A0%D7%95%D7%A2%D7%9C
tagmeir/donate/org.israeltoremet.secured//:https

חותם - יהדות על סדר היום

office@chotam.org.il

073-3904102

www.chotam.org.il